

ГЛАВА V

ИДВАНЕ НА БЪЛГАРИТЪ

Преселване на уралскитѣ българи и основаване на могъществена държава въ Мизия въ 679 г. — Нрави, обичаи, езикъ, политическа и военна уредба на кореннитѣ българи. — Тѣхната народностъ. — Отношението на преселенцитѣ къмъ славянскитѣ стари жители и тѣхното смѣсване съ последнитѣ.

Съ изключение на укрепенитѣ крайморски градове и тѣхнитѣ околности, дето гърцитѣ се задържали подъ покровителството на византийцитѣ, и на недостъпнитѣ планински области, въ които, както по-преди, обитавали свободнитѣ албанци и ромъни, цѣлиятъ полуостровъ билъ заселенъ съ славяни. Отъ носъ Матапанъ до далматинскитѣ пристанища и до устията на Дунава нѣмало областъ безъ славянски поселища. Обаче, въпрѣки тѣхната многобройностъ и опитностъ въ военното дѣло, тѣ не успѣвали да се съединятъ въ едно политическо цѣло. Отвреме-навреме само общата опасностъ ги свързвала; обикновено разединени, съседнитѣ области се борѣли по редъ помежду си. Ето защо византийцитѣ могли да си подчинятъ малко по малко голѣма частъ отъ славянскитѣ племена, особено въ крайбрѣжнитѣ страни и въ Елада. Ние вече споменахме за неславянското племе *българи*, които въ VI вѣкъ предприемали грабителски нападения отъ отвѣдъ Дунава на другата страна на рѣката. Тѣ именно, като покорили въ 679 год. разединенитѣ славянски племена, основали отчастъ съ силата на оржието, отчастъ съ мирни съюзи, малко по малко мощна държава, която, макаръ и съ промежущици, въ течение на повече отъ седемъ вѣка имала толкова силно влияние върху сждбинитѣ на полуострова.

За първобитната история на българитѣ, преди тѣхното пристигане на полуострова, до насъ сж дошли два разказа, единъ туземенъ, другъ гръцки. Туземниятъ разказъ, недавна откритъ, е до толкова интересенъ, доколкото и неясенъ. Текстътъ му, макаръ и да е славянски, но е примѣсенъ съ необясними до сега думи отъ съвсемъ забравения езикъ на кореннитѣ, неславянски българи. Той съдържа въ себе си списъкъ на българскитѣ князе отъ първобитно време до 765 год. Изглежда, че той първоначално билъ начертанъ съ гръцки букви, а следъ това вече е включенъ въ славянскитѣ летописи¹. Гръцкиятъ разказъ се намира въ хрониката на цариградския патриархъ Никифоръ (†815 год.). Двата разказа въ много отношения се различаватъ помежду си.

Откъслекътъ отъ туземното предание се начева съ царуването на двама князе, които ужъ достигнали до старостъта на библейскитѣ лица, понеже царуването на единия се продължавало 300 години, а на другия 150. Следъ *Авитохола* и *Ирника*, които произхождали отъ династията Дуло, наследилъ единъ узурпаторъ отъ колѣното *Ерми*, който носилъ славянско име *Гостунъ* и царувалъ не повече отъ две години. После отново царували двама Дулоиди,